

Ministerul Dezvoltării
Regionale și Construcțiilor

**Raport privind consultările publice pe marginea
documentației de evaluare a impactului asupra mediului
pentru proiectul de creare a sistemului de management
integrat al deșeurilor în ZMD 3, RDS**

Publicat de:

Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) GmbH

Sediul social:

Bonn și Eschborn, Germania

Friedrich-Ebert-Allee 40
53113 Bonn, Germany
T +49 228 44 60-0
F +49 228 44 60-17 66

Dag-Hammarskjöld-Weg 1-5
65760 Eschborn, Germany
T +49 61 96 79-0
F +49 61 96 79-11 15

info@giz.de
www.giz.de

Elaborat de: Tamara Guvir

Elaborat în cadrul:

Proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova”, implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ), în numele Ministerului Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ) și cu suportul Guvernului României, Guvernului Suediei, Uniunii Europene și Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare.

Partenerii proiectului:

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor al Republicii Moldova
Agențiile pentru Dezvoltare Regională

Opiniile exprimate în prezentul text aparțin autorului/autorilor și nu reflectă neapărat punctual de vedere al agenției de implementare, finanțatorilor și partenerilor proiectului.

Chișinău, 2016

Cuprins:

1	Introducere.....	1
2	Date generale privind continutul Raportului	7

Anexe:

Anexa 1	Proces verbal al dezbaterilor publice în APL Cahul
Anexa 2	Proces verbal al dezbaterilor publice în APL Cania, Cantemir
Anexa 3	Proces verbal al dezbaterilor publice în APL Taraclia

1 Introducere

Acest raport se referă la informarea publicului și a procedurii de organizare a dezbaterilor publice, desfășurate în Zona de Management al Deșeurilor 3 (ZMD 3) din Regiunea de Dezvoltare Sud (RDS), ce include raioanele: Cahul, Cantemir, Taraclia, Ceadâr-Lunga și Vulcănești în perioada iulie-august 2016.

Pentru aceste raioane în cadrul proiectului „Modernizarea Serviciilor Publice Locale” (MSPL) implementat cu suportul Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei (GIZ) a fost elaborat Studiul de Fezabilitate privind crearea Sistemului de Management Integrat al deșeurilor și documentația de Evaluare a Impactului asupra Mediului cu toate procedurile privind evaluarea impactului asupra mediului pentru Zona de Management al Deșeurilor 3, din Regiunea de Dezvoltare Sud.

Temei juridic pentru organizarea dezbaterilor publice pentru examinarea Documentației de Evaluare a Impactului asupra Mediului (EIM) privind crearea Sistemului de Management Integrat al deșeurilor (SMID) sunt articolele 21 și 22 din Legea nr. 86 din 29.05 2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

În baza temeiului juridic și la indicația Ministerului Mediului, Documentația de EIM a fost transmisă pentru examinare Autorităților Publice Locale de nivelul I pe al cărei teritoriu se va realiza activitatea planificată (construcția facilităților de gestionare a deșeurilor), care a inclus APL Cahul, APL Cania, Cantemir și APL Taraclia, precum și administrației publice centrale de profil. În cadrul acestei proceduri au fost respectate cerințele către informarea publicului din teritoriile menționate, a avut loc o conlucrare efectivă a Agenției de Dezvoltare Regională Sud (ADR) cu administrațiile publice locale din fiecare localitate menționată mai sus, care sau inclus în acest proces, plasînd documentația EIM într-un loc accesibil publicului și și-au adus contribuția la organizarea dezbaterilor publice în corespundere cu legislația menționată.

Publicul participant la dezbateri s-a prezentat cu interes față de activitatea planificată. Pe durata dezbaterilor publice au avut loc discuții, înaintate diferite întrebări, comentarii la Documentația de EIM.

Dialogul între public și organizatorii consultărilor publice au avut loc în prezența reprezentanților Inițiatorului și a Autorității Competente. Răspunsurile la întrebări și comentarii au fost efectuate atât de reprezentanții Inițiatorului și a Autorității Competente cît și de experții proiectului.

Pe parcursul perioadei de examinare a documentației de EIM pentru crearea sistemului de management integrat al deșeurilor pentru ZMD 3, RDS de la APC și APL în adresa inițiatorului au parvenit comentarii de susținere a documentației EIM pentru activitatea planificată.

În baza celor menționate mai sus a fost elaborat Raportul privind participarea publicului la examinarea documentației privind evaluarea impactului asupra mediului.

Prin participarea publicului la dezbateri privind activitatea planificată se asigură realizarea dreptului publicului de a participa la dezbateri și la luarea deciziilor importante de mediu.

2 Date generale privind Conținutul Raportului privind participarea publicului:

Raportul privind participarea publicului este elaborat în corespundere cu Anexa 7 la Legea nr. 86 din 29.05 2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.

Conținutul raportului privind participarea publicului include următoarele informații:

2.1 Activitatea planificată

Activitatea planificată ține de crearea unui sistem de management integrat al deșeurilor pentru zona de management a deșeurilor 3 (ZMD 3), Regiunea de Dezvoltare Sud (RDS). ZMD 3 include raioanele Cahul, Taraclia, Cantemir, Ceadâr-Lunga și Vulcănești. Sistemul de management al deșeurilor municipale solide din ZMD 3 cuprinde următoarele activități:

- Colectarea deșeurilor municipale în întreaga zona, atât în mediul urban, cât și în mediul rural;
- Colectarea separată a deșeurilor reciclabile în zona urbană;
- Transportul și transferul deșeurilor la instalațiile de gestionare a deșeurilor și realizarea a două stații de transfer (capacități Taraclia 22 000 tone/an, Cantemir respectiv 11000 tone/an);
- Colectarea separată a deșeurilor verzi din zona urbană și compostarea acestora în trei stații de compostare (capacități la Cahul 1700 tone/an; la Cantemir 250 tone/an; respectiv Taraclia 1400 tone/an);
- Promovarea compostării individuale;
- Sortarea deșeurilor reciclabile colectate separat într-o stație de sortare (capac. 4.000 tone/an, la Cahul și la Taraclia cu cap. 2000 tone/an);
- Depozitarea deșeurilor reziduale într-un depozit regional conform (capacitatea totală 1.084.000 m3, capacitatea primei celule 289.000 m3).

2.2 Inițiatorul activității planificate (nume, adresă juridică, poștală și electronică, numere de telefon și fax):

Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC)
Adresa juridică: MD-2005 mun. Chișinău, str. Cosmonauților 9
Adresa electronică: mdrc@mdrc.gov.md
Telefon: (+373 22) 20-45-81
Fax: (+373 22) 22-07-48

2.3 Titularul documentației privind EIM (nume, adresă juridică, poștală și electronică, numere de telefon și fax):

Denumirea: Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC)
Adresa juridică: MD-2005 mun. Chișinău, str. Cosmonauților 9
Adresa electronică: mdrc@mdrc.gov.md
Telefon: (+373 22) 20-45-81
Fax: (+373 22) 22-07-48

2.4 Autoritatea responsabilă de notificarea publicului și/sau de distribuirea documentației privind EIM:

Denumirea: Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC)
Adresa juridică: MD-2005 mun. Chișinău, str. Cosmonauților 9
Adresa electronică: mdrc@mdrc.gov.md
Telefon: (+373 22) 20-45-81
Fax: (+373 22) 22-07-48

2.5 Autoritatea responsabilă de realizarea procesului de participare a publicului și de recepționarea comentariilor (obiecțiilor) publicului:

Denumirea: Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor (MDRC)
Adresa juridică: MD-2005 mun. Chișinău, str. Cosmonauților 9
Adresa electronică: mdrc@mdrc.gov.md
Telefon: (+373 22) 20-45-81
Fax: (+373 22) 22-07-48

2.6 Persoana de contact

Nume/Prenume: Victor Caun
Funcția ocupată: Șef serviciul Management Proiecte din cadrul Direcției Relații cu Instituțiile de Dezvoltare Regională
Adresa electronică: Căun@mdrc.gov.md; victor.caun@mdrc.gov.md;
Telefon: (+373 22) 20 45 90 sau 069194486

2.7 Metodele de informare a publicului, locul, timpul și forma de realizare a dezbaterilor publice:

Metodele utilizate pentru informarea publicului au fost în conformitate cu Legea nr. 86 din 29.05 2014 privind evaluarea impactului asupra mediului și a prevederilor Convenției de la Arhus, ratificată de către Republica Moldova.

La toate etapele de dezvoltare a documentației privind EIM (Cererea, Programul, Documentația EIM și Desfășurarea Dezbaterilor Publice) publicul a fost informat prin diferite metode:

I. Etapa Cererii:

- 1.1 Plasarea pe site a MM, MDRC, ADR Sud și a Proiectului MSPL la etapa de examinare a Cererii privind activitatea planificată, (în perioada mai-iunie 2015):
- 1.2 Comunicare (de către AC) APL niv.II, despre Decizia activității planificate în perioada iunie 2015.

II. Etapa Programului:

2.1 Plasare pe site a MM, MDRC, ADR Sud și a Proiectului MSPL a informației privind examinarea Programului privind activitatea planificată (în perioada octombrie – noiembrie) și a Avizului nr. 03 din 11 noiembrie 2015, privind coordonarea Programului de realizare a evaluării impactului asupra mediului pentru activitatea planificată;

2.2 Publicarea în ziare naționale și locale ale APL din zona proiectului a informației succinte privind documentul Programului elaborat, inclusiv indicând pag. Web, unde este plasat Documentul. Ziarele în care a fost publicată informația sunt: ziarul național „Timpul” și ziarele locale ale acestor localități.

III. Etapa Examinării Documentației EIM și a Desfășurării dezbaterilor publice:

3.1 Plasare pe site a MM, MDRC, ADR Sud și a Proiectului MSPL a Documentației EIM pentru activitatea planificată pentru (în perioada iulie 2016) și a Anunțului privind examinarea documentației privind EIM.

3.2 Publicarea în ziare a Anunțurilor ce țin de examinarea documentației EIM și a desfășurării dezbaterilor publice în APL pe teritoriul cărora sunt planificate facilități de gestionare a deșeurilor din ZMD 3, RDS, precum și linkurile unde este plasată Documentația EIM în ziare naționale și locale ale APL din zona proiectului, cu indicarea pag. web. unde sînt plasate documentele.

2.8 Lista informației care a fost trimisă publicului la toate etapele EIM:

I. Etapa Cererii:

1.1 Plasat pe sit-ul AC, și transmis APL de nivelul II, informația privind Cererea activității planificate.

II. Etapa Programului:

A fost asigurat accesul publicului la examinarea documentului (prin plasarea lui pe site de către MDRC, ADR, proiectul MSPL), după cum urmează:

1. <http://www.mdrc.gov.md/libview.php?l=ro&idc=25&id=3076&t=/Dezvoltare-regionala/Rapoarte-si-studii/Sistemul-de-Management-Integrat-al-Deseurilor-in-Zona-de-Management-a-Deseurilor-nr-3-din-Regiunea-de-Dezvoltare-Sud>;
2. pe pagina web a Agenției de Dezvoltare Regională Sud [http://www.adrsud.md/public/files/II Evaluarea impactului asupra mediului in Zona 3 de Manag ement al Deeurilor din Regiunea de Dezvoltare Sud.pdf](http://www.adrsud.md/public/files/II_Evaluarea_impactului_asupra_mediului_in_Zona_3_de_Management_al_Deeurilor_din_Regiunea_de_Dezvoltare_Sud.pdf);
3. pe pagina web a proiectului Modernizarea Serviciilor Publice Locale <http://www.serviciilocale.md/pageview.php?l=ro&idc=35&id=1131&t=/Planificare-si-programare-regionala/Evaluarea-impactului-asupra-mediului/>.

A fost asigurat accesul publicului la examinarea documentului prin publicarea lui, în ziare conform datelor din tabelul 2.1

Nr.	Denumirea ziarului	Localitatea	Nr. ziarului	Data emiterii
	Cahul Expres	Cahul	39	08.10.2015
	Timpul	Chișinău	38	02.10.2015
	Свет	Taraclia	38-39	08.10.2015
	Sud Expres	Cantemir	nr.20 (90)	09.10.2015
	Знамя	Ceadr-Lunga	№ 80-81 (8258-8259)	09.10.2015

III. Etapa examinării Documentației de EIM:

3.1 A fost asigurat accesul publicului la Documentația EIM prin plasarea acesteia pe site la MM, MDRC, ADR Sud și a Proiectului MSPL.

Liturile de plasare a documentelor sunt indicate după cum urmează:

<http://www.mdrc.gov.md/libview.php?l=ro&idc=25&id=3076&t=/Dezvoltare-regionala/Rapoarte-si-studii/Sistemul-de-Management-Integrat-al-Deseurilor-in-Zona-de-Management-a-Deseurilor-nr-3-din-Regiunea-de-Dezvoltare-Sud>,

pe pagina web a Agenției de Dezvoltare Regională Sud
[http://www.adrsud.md/public/files/II Evaluarea impactului asupra mediului in Zona 3 de Management al Deeurilor din Regiunea de Dezvoltare Sud.pdf](http://www.adrsud.md/public/files/II_Evaluarea_impactului_asupra_mediului_in_Zona_3_de_Management_al_Deeurilor_din_Regiunea_de_Dezvoltare_Sud.pdf)

sau pe pagina web a proiectului Modernizarea Serviciilor Publice Locale
<http://www.serviciilocale.md/pageview.php?l=ro&idc=35&id=1131&t=/Planificare-si-programare-regionala/Evaluarea-impactului-asupra-mediului/>

3.2 S-a asigurat accesul publicului la Documentația EIM prin publicarea anunțurilor în ziare privind consultarea publică pe marginea documentației EIM, conform tabelului de mai jos.

Nr.	Denumirea ziarului	Localitatea	Nr. ziarului	Data emiterii
	Cahul Expres	Cahul	28	21.07.2016
	Timpul	Chișinău	23 (2162)	22.07.2016
	Свет	Taraclia	41	21.07.2016
	Sud Expres	Cantemir	nr.14 (108)	22.07.2016
	Знамя	Ceadâr-Lunga	29 (7796)	22.07.2016

3.3 Sa transmis APL si APC în perioada iulie ur,ătoarea informație:

1. Documentația EIM, transmise APC și APL prin email si pe suport de hîrtie APL;
2. Rezumatul Non-tehnic, transmise APC și APL prin email și pe suport de hirtie;
Suplimentar: Extrasul din Rezumatul Nontehnic tradus in L. rusă pentru raioanele Taraclia, Ceadâr - Lunga și Vulcănești a fost transmis lor prin email și pe suport de hîrtie

3.4 Au fost organizate dezbateri publice la Cahul, Cania, Cantemir și Taraclia:

Procesele verbale al consultărilor publice, inclusiv lista participanților, cu indicarea denumirii organizației (în cazul în care sînt reprezentanți ai organizațiilor), subiectele discutate de participanții la dezbateri sînt prezentate în următoarele anexe :

Anexa 1: Proces verbal al dezbaterilor publice în APL Cahul,

Anexa 2: Proces verbal al dezbaterilor publice în APL Cania, Cantemir,

Anexa 3: Proces Verbal al dezbaterilor publice în APL Taraclia.

Pe parcursul examinării documentului de către autoritățile publice locale și centrale n-au parvenit obiecții și propuneri în scris. Au venit doar sugestii de susținere a documentului prin email la persoana de contact de la MDRC.

Linkul ce tine de publicarea în ziare a Anunțurilor privind evaluarea Impactului asupra mediului de la activitatea planificată este indicat mai jos.

<https://cloud.mail.ru/public/JsqE/AuxwN3oHf>

Procesul verbal

al dezbaterilor publice din Cahul privind documentația de evaluare a impactului asupra mediului a proiectului de creare a sistemului de management integrat al deșeurilor în zona 3 de management al deșeurilor

Aspectele generale

Regiunea de dezvoltare: Sud

Data: 03 august 2016

Locație: Cahul

Președintele ședinței

Numele: Tatiana Romaniuc **Funcția:** Viceprimarul or. Cahul **Semnătura:**

Participanți

ADR Sud – 2 persoane;
 Agenția Ecologică Cahul – 1 persoană;
 Comitet Cetățenesc Cahul – 1 persoană;
 Consiliul Raional (inclusiv consilieri) – 2 persoane;
 GIZ – 3 persoane;
 Mass-media – 1 persoană;
 Ministerul Mediului – 1 persoană;
 Oficiul Teritorial al Cămarilor de Stat – 1 persoană;
 ONG – 2 persoane;
 Operatorii serviciilor de salubritate – 3 persoane;
 Primării (inclusiv consilieri locali) – 20 persoane;

În total la eveniment au participat 37 de persoane, din care 16 – bărbați și 21 – femei.

Procesul verbal întocmit de către: Igor Torpan.

Lista subiectelor abordate

- Descrierea proiectului de creare a sistemului de management integrat al deșeurilor în zona 3 de management al deșeurilor;
- Documentația de evaluare a impactului asupra mediului;
- ZMD 3 în comparație cu alte zone;
- Gestionarea deșeurilor reciclabile;
- Gestionarea deșeurilor verzi;
- Colectarea deșeurilor în mediul rural;
- Mecanismul de sancționare în sectorul gestionării deșeurilor;
- Aranjamentele instituționale;
- Metodologia de calcul al tarifelor;
- Achitarea serviciilor de gestionare a deșeurilor;
- Activități de informare și sensibilizare a populației.

Conținutul discuțiilor

Descrierea proiectului de creare a sistemului de management integrat al deșeurilor în zona 3 de management al deșeurilor

DI Eugen Lupașcu, șeful secției de management proiecte din cadrul ADR Sud, a prezentat participanților aspectele cheie ale proiectului de creare a sistemului de management integrat al deșeurilor (SMID) în zona 3 de management al deșeurilor (ZMD 3). Aria proiectului acoperă 3 raioane din Regiunea de Dezvoltare Sud (RDS) și 2 raioane din UTA Găgăuzia, întrunind 92 de primării. Bugetul proiectului se ridică la circa 17,6 milioane euro.

În virtutea abordării integrate, proiectul înglobează toate etapele de gestionare a deșeurilor: colectarea separată a deșeurilor reciclabile, colectarea deșeurilor reziduale, transportarea și transferul deșeurilor, sortarea deșeurilor reciclabile, compostarea deșeurilor verzi, eliminarea deșeurilor reziduale prin depozitare. Totodată, proiectul va crea precondiții pentru închiderea gunoiștilor neautorizate.

Conform proiectului, cea mai importantă infrastructură de gestionare a deșeurilor va fi amplasată în 3 localități din RDS, și anume Cahul, Taraclia și Cania. La Cahul se preconizează construcția depozitului regional de deșeuri, a stației de sortare și a stației de compostare. La Taraclia se prevede amplasarea stației de transfer cu compactare, a unei stații de sortare și a stației de compostare. La Cania va fi construită o stație de transfer fără compactare și o stație de compostare.

Până în prezent, ADR Sud, cu suportul GIZ, a elaborat studiul de fezabilitate și documentația de evaluare a impactului asupra mediului. Procedura de evaluare a impactului asupra mediului este în derulare. Încheierea cu succes a procedurii date se va solda cu emiterea acordului de mediu de către Ministerul Mediului. Ulterior, vor fi intensificate negocierile cu investitorii în vederea finanțării proiectului. După identificarea investitorului va fi elaborată documentația tehnică de proiect și va fi lansată implementarea propriu-zisă a proiectului.

Documentația de evaluare a impactului asupra mediului

Expertul GIZ, dna Tamara Guvir, a prezentat auditorului etapele de desfășurare a evaluării impactului asupra mediului și documentația corespunzătoare. Impactul asupra mediului, care se va produce în urma implementării proiectului, a fost evaluat pentru fiecare factor de mediu în parte, și anume pentru resursele de apă, aer, resursele solului și subsolului, precum și biodiversitate. Efectele adverse asupra mediului au cea mai mare probabilitate de apariție la locul de eliminare a deșeurilor. Din aceste considerente, evaluarea impactului asupra mediului, deși a cuprins toate cele 3 terenuri destinate pentru construcție, s-a axat cu precădere pe amplasamentul viitorului depozit regional de la Cahul.

În urma procesului de evaluare a impactului asupra mediului au fost stabilite o serie de măsuri de prevenire, reducere sau de minimizare a posibilului impact negativ asupra mediului. Aceste măsuri vizează deopotrivă etapa de construcție, etapa de operare și etapa de post-operare. Lista completă a măsurilor de atenuare a impactului asupra mediului, prezentată la eveniment, poate fi găsită în planul de management de mediu din cadrul documentației de evaluare a impactului asupra mediului.

Măsurile prevăzute în planul de management de mediu vor fi luate în considerație în timpul proiectării tehnice și vor fi reflectate în clauzele contractuale atât la construcția infrastructurii respective, cât și la prestarea serviciilor de gestionare a deșeurilor. Proiectul de creare a sistemului de management integrat de gestionare a deșeurilor respectă prevederile legislației naționale de protecție a mediului, cât și prevederile directivei UE privind depozitele de deșeurii.

ZMD 3 în comparație cu alte zone

Conform afirmației dnei Nadejda Chilaru, reprezentantul Ministerului Mediului, ZMD 3 este cea mai avansată din cele 8 zone de management al deșeurilor din Republica Moldova în privința elaborării documentației pentru crearea sistemelor regionale de management al deșeurilor.

Gestionarea deșeurilor reciclabile

DI Nicolae Bălcănuță, reprezentantul Oficiului Teritorial al Cancelariei de Stat, s-a interesat, ce se va întâmpla cu deșeurile reciclabile după colectarea și sortarea acestora.

DI Eugen Lupașcu, șeful secției de management proiecte din cadrul ADR Sud, a precizat că după prelucrare aceste deșeurii vor fi vândute la întreprinderile specializate. Dna Tamara Guvir, expertul GIZ, a adăugat că, după o perioadă de testare a pieții, infrastructura și serviciile de colectare și sortare a acestei categorii de deșeurii ar putea fi extinse spre zonele rurale.

Gestionarea deșeurilor verzi

DI Nicolae Bălcănuță, reprezentantul Oficiului Teritorial al Cancelariei de Stat, a întrebat cum vor fi fi prelucrate deșeurile verzi și la ce preț vor putea fi comercializate după prelucrare.

Dna Tamara Guvir a explicat că deșeurile verzi vor fi transportate la stațiile de compostare, unde vor fi tocate și supuse procesului de biodegradare. Cheltuielile vor fi acoperite din tarif. Compostul, care va rezulta, este planificat în sistem ca venit și va fi comercializat. Prețul unei tone de compost, care va fi înregistrat ca venit în sistem, este de 5 euro pe tonă.

Colectarea deșeurilor în mediul rural

Dna Elena Enachi, primarul satului Baurci-Moldoveni, a intervenit cu întrebarea – cum vor fi colectate deșeurile în sate în condițiile unor drumuri rele.

După cum a explicat dna Tamara Guvir, proiectul în cauză nu rezolvă toate problemele din ZMD 3. Deși în proiect sînt prevăzute inclusiv autospeciale de dimensiuni mai mici, cu o capacitate de 6m³, nici ele pe timp de iarnă nu vor putea intra pe anumite ulicioare. Drept soluții în aceste circumstanțe ar putea fi achiziționarea unui tractor sau amplasarea platformelor de colectare a deșeurilor pe străzi paralele, care au drumuri mai bune.

DI Iurie Arnaut, administratorul Întreprinderii Municipale Gospodăria Comunal-Locativă Cahul, a menționat că în majoritatea satelor cel puțin strada principală este asfaltată. Prin urmare platformele pentru colectarea deșeurilor ar putea fi amplasate pe strada principală.

Dna Violeta Hîncu, primarul comunei Manta, a ridicat întrebarea colectării separate a deșeurilor în mediul rural. După părerea D-ei, colectarea separată a deșeurilor trebuie să fie aplicată inclusiv în sate.

Dna Tamara Guvir a argumentat că cel puțin la etapa inițială de funcționare a SMID introducerea colectării separate în mediul rural nu va fi o măsură rațională din punct de vedere financiar, întrucât aceasta va genera o creștere substanțială a tarifului, care astfel va depăși pragul de suportabilitate a populației.

Mecanismul de sancționare în sectorul gestionării deșeurilor

Dna Veronica Gârneț, inspector șef în cadrul Agenției Ecologice Cahul, s-a referit la mecanismul deficient de sancționare, care există în prezent pentru aruncarea haotică a gunoiului. De exemplu, chiar dacă gunoiul stă aruncat în fața porții, gospodăria respectivă nu poate fi amendată, întrucât este foarte dificil de a demonstra că anume persoanele din gospodăria respectivă au aruncat acel gunoi. În concluzie, articolul 181 din codul contravențional nu funcționează prejudiciind astfel bugetele locale. O problemă aparte este întreținerea animalelor domestice în perimetrul orașului. Nu există o modalitate de a amenda cetățenii pentru mirosul neplăcut, ce provine de la dejecții animaliere.

Dna Tamara Guvir a confirmat că deși interdicția de a arunca la întâmplare gunoiul este ancorată în legea actuală în vigoare privind deșeurile de producție și menajere nr.1347, punerea ei în aplicare este o adevărată provocare, întrucât administrația primăriei nu poate păzi toate terenurile din localitate. În acest sens, îmbunătățirea cadrului legal și campaniile de conștientizare trebuie să fie efectuate în paralel. Țările UE s-au confruntat și ele, la rândul lor, cu aceste probleme, și au reușit să le depășească.

Aranjamentele instituționale

Dna Violeta Hîncu, primarul comunei Manta, a întrebat cine va fi operatorul serviciilor de gestionare a deșeurilor și cine va stabili tariful. Totodată, dl Iurie Arnaut, administratorul Întreprinderii Municipale Gospodăria Comunal-Locativă Cahul, s-a interesat de rolul întreprinderii municipale în viitorul sistem de gestionare a deșeurilor.

După cum a explicat dna Tamara Guvir și consultantul GIZ, dl Denis Parea, întrebările date sînt strîns legate de aranjamentele instituționale. În studiul de fezabilitate se constată necesitatea cooperării intermunicipale și sînt examinate mai multe opțiuni fără a indica o variantă preferată. În cadrul proiectului pilot de la Șoldănești primăriile au decis să fondeze în comun o societate pe acțiuni. În strategia națională sectorială se recomandă crearea asociațiilor regionale de management al deșeurilor. O astfel de asociație există deja în Regiunea de Dezvoltare Sud. Investitorul, care va finanța crearea SMID, poate veni cu propria viziune privind aranjamentele instituționale și va oferi asistență tehnică în vederea stabilirii instituțiilor respective. Decizia finală în privința configurației instituționale va fi luată totuși de APL din ZMD 3.

Dl Denis Parea a afirmat că, bazîndu-se pe experiența proiectului pilot de la Șoldănești, D-lui nu vede rolul întreprinderilor municipale în viitorul sistem. În scopul cooperării intermunicipale aceste întreprinderi vor trebui reorganizate. De exemplu, dacă întreprinderea municipală din orașul Cahul va deservi întregul raion, Primăria Cahul va putea dicta tariful și alte condiții de prestare a serviciilor celorlalte 36 de primării din raion. Din aceste considerente, fiind într-o situație similară, primăriile din raionul Șoldănești au optat pentru crearea societății pe acțiuni, unde fiecare primărie deține o cotă parte proporțională cu populația unității teritoriale respective.

Metodologia de calcul al tarifelor

Dna Violeta Hîncu, primarul comunei Manta, a pus în discuție modalitatea de stabilire a tarifelor.

Conform spuselor dnei Tamara Guvir, stabilirea tarifelor pentru gestionarea deșeurilor va fi efectuată în baza unei metodologii și cu implicarea APL.

DI Valeriu Ajder, reprezentantul Asociației Obștești Actie, a precizat că metodologia de calcul al tarifului trebuie să fie elaborată de experți.

Drept răspuns, dl Denis Parea a informat participanții că această metodologie deja a fost elaborată la Șoldănești și, la solicitare, poate fi distribuită APL din ZMD 3. Totuși, ar fi bine ca o astfel de metodologie să fie reglementată la nivel național.

Achitarea serviciilor de gestionare a deșeurilor

DI Valeriu Ajder, reprezentantul Asociației Obștești Actie, a argumentat necesitatea schimbărilor legislative în sectorul gestionării deșeurilor. În condițiile actuale cetățenii nu sînt obligați să încheie contracte pentru prestarea serviciilor de salubritate. Drept consecință, veniturile operatorului acestor servicii nu vor putea fi asigurate, ceea ce va compromite durabilitatea financiară a SMID.

Dna Tamara Guvir a recomandat introducerea unei taxe locale în loc de încheierea contractelor.

Dna Violeta Hîncu, primarul comunei Manta, a intervenit, afirmînd că aproape jumătate din populație nu achită nici taxa locală. Perceperea taxelor locale s-a îngreunat semnificativ după ce a fost luată decizia de a colecta taxa pe cap de locuitor și nu pe gospodărie, cum era înainte. Nu este clar cum de obligat persoanele plecate din localitate, de exemplu la muncă în străinătate, să achite taxa de salubritate.

DI Denis Parea, consultantul GIZ, a împărtășit experiența din cadrul proiectului pilot de la Șoldănești. În orașul dat, de asemenea, a fost introdusă taxa locală. În cazul neachitării acestor taxe se inițiază un proces de judecată. În urma acestuia, taxa este colectată în baza deciziei judecătorești. În ceea ce privește persoanele plecate temporar pe o perioadă îndelungată din localitate, taxa în acest caz nu trebuie să fie percepută.

DI Iurie Arnaut, administratorul Întreprinderii Municipale Gospodăria Comunal-Locativă Cahul, a prezentat exemplul satului Cotihana, unde 90% din populație au încheiat contracte pentru prestarea serviciilor de evacuare a deșeurilor. În cazul neachitării tarifelor, administrația întreprinderii face apel la serviciile collectorilor, care strîng datoriile de la populație. Conform spuselor dlui Iurie Arnaut, acest mecanism funcționează cu succes.

Activități de informare și sensibilizare a populației

Dna Alexandra Piscunov, președintele Comitetului Cetățenesc Cahul, a evidențiat necesitatea cooperării între Ministerul Educației și Ministerul Mediului în privința educației ecologice în școli.

Dna Alexandra Piscunov a propus următoarele măsuri:

- Introducerea disciplinelor concrete pe tema educației ecologice în curriculum școlar;
- Organizarea concursurilor pe teme ecologice;
- Organizarea excursiilor la gunoieri etc.

Dna Tamara Guvir a menționat că în anii 2000' se practica organizarea orelor ecologice în școli. Iar dl Denis Parea a vorbit despre utilitatea organizării activităților de sensibilizare chiar din grădiniță. Dar efectul acestor activități va fi foarte limitat, dacă, de exemplu, containere și coșuri de gunoi încă nu sînt disponibile. Prin urmare, organizarea campaniilor de conștientizare este eficientă doar după ce sistemul de gestionare a deșeurilor a început să funcționeze.

Dna Nadejda Chilaru, reprezentantul Ministerului Mediului, a menționat posibilitatea obținerii finanțării din Fondul Ecologic Național pentru organizarea campaniilor de sensibilizare.

Fotografii de la eveniment

Procesul verbal

al dezbaterilor publice din Cania privind documentația de evaluare a impactului asupra mediului a proiectului de creare a sistemului de management integrat al deșeurilor în zona 3 de management al deșeurilor

Aspectele generale

Regiunea de dezvoltare: Sud

Data: 28 iulie 2016

Locație: Cania

Președintele ședinței

Nume: Tudor Munteanu **Funcția:** Primarul comunei Cania

Participanți

ADR Sud – 2 persoane;
 Agenți economici – 1 persoană;
 Agenția Ecologică Cantemir – 1 persoană;
 Biblioteci – 2 persoane;
 Cămine culturale – 2 persoane;
 Centru de Sănătate Publică – 1 persoană;
 Comisariat de Poliție – 2 persoane;
 Consiliul Raional – 8 persoane;
 GIZ – 3 persoane;
 Inspectoratul Muncii – 1 persoană;
 Instituții de învățământ – 7 persoane;
 Ministerul Mediului – 1 persoană;
 Operatorii serviciilor de salubritate – 3 persoane;
 Primării (inclusiv consilieri locali) – 17 persoane;
 Alte (inclusiv nespécificat) – 16 persoane.

În total la eveniment au participat 67 de persoane, din care 38 – bărbați și 29 – femei.

Procesul verbal întocmit de către: Igor Torpan.

Lista subiectelor abordate

- Descrierea proiectului de creare a sistemului de management integrat al deșeurilor în zona 3 de management al deșeurilor;
- Documentația de evaluare a impactului asupra mediului;
- Acces la studiul de fezabilitate;
- Extinderea serviciilor de salubritate în zona rurală;
- Datele demografice;
- Dotarea cu autospeciale;
- Colectarea deșeurilor în mediul rural;
- Gestionarea deșeurilor verzi;

- Gestionarea gunoiului de grajd;
- Gestionarea deșeurilor periculoase;
- Mărimea tarifului pentru gestionarea deșeurilor;
- Aranjamentele instituționale;
- Aspectele mentalității populației locale relevante pentru managementul deșeurilor.

Conținutul discuțiilor

Descrierea proiectului de creare a sistemului de management integrat al deșeurilor în zona 3 de management al deșeurilor

Dna Maria Culeșov, directorul ADR Sud, a prezentat participanților aspectele cheie ale proiectului de creare a sistemului de management integrat al deșeurilor (SMID) în zona 3 de management al deșeurilor (ZMD 3). Aria proiectului acoperă 3 raioane din Regiunea de Dezvoltare Sud (RDS) și 2 raioane din UTA Găgăuzia, întrunind 92 de primării. Bugetul proiectului se ridică la circa 17,6 milioane euro.

În virtutea abordării integrate, proiectul înglobează toate etapele de gestionare a deșeurilor: colectarea separată a deșeurilor reciclabile, colectarea deșeurilor reziduale, transportarea și transferul deșeurilor, sortarea deșeurilor reciclabile, compostarea deșeurilor verzi, eliminarea deșeurilor reziduale prin depozitare. Totodată, proiectul va crea precondiții pentru închiderea gunoiștilor neautorizate.

Conform proiectului, cea mai importantă infrastructură de gestionare a deșeurilor va fi amplasată în 3 localități din RDS, și anume Cahul, Taraclia și Cania. La Cahul se preconizează construcția depozitului regional de deșeuri, a stației de sortare și a stației de compostare. La Taraclia se prevede amplasarea stației de transfer cu compactare, a unei stații de sortare și a stației de compostare. La Cania va fi construită o stație de transfer fără compactare și o stație de compostare.

Pînă în prezent, ADR Sud, cu suportul GIZ, a elaborat studiul de fezabilitate și documentația de evaluare a impactului asupra mediului. Procedura de evaluare a impactului asupra mediului este în derulare. Încheierea cu succes a procedurii date se va solda cu emiterea acordului de mediu de către Ministerul Mediului. Ulterior, vor fi intensificate negocierile cu investitorii în vederea finanțării proiectului. După identificarea investitorului va fi elaborată documentația tehnică de proiect și va fi lansată implementarea propriu-zisă a proiectului.

Documentația de evaluare a impactului asupra mediului

Expertul GIZ, dna Tamara Guvir, a prezentat auditoriului etapele de desfășurare a evaluării impactului asupra mediului și documentația corespunzătoare. Impactul asupra mediului, care se va produce în urma implementării proiectului, a fost evaluat pentru fiecare factor de mediu în parte, și anume pentru resursele de apă, aer, resursele solului și subsolului, precum și biodiversitate. Efectele adverse asupra mediului au cea mai mare probabilitate de apariție la locul de eliminare a deșeurilor. Din aceste considerente, evaluarea impactului asupra mediului, deși a cuprins toate cele 3 terenuri destinate pentru construcție, s-a axat cu precădere pe amplasamentul viitorului depozit regional de la Cahul.

În urma procesului de evaluare a impactului asupra mediului au fost stabilite o serie de măsuri de prevenire, reducere sau de minimizare a posibilului impact negativ asupra mediului. Aceste măsuri vizează deopotrivă etapa de construcție, etapa de operare și etapa de post-operare. Lista completă a măsurilor de atenuare a impactului asupra mediului, prezentată la eveniment, poate fi găsită în planul de management de mediu din cadrul documentației de evaluare a impactului asupra mediului.

Măsurile prevăzute în planul de management de mediu vor fi luate în considerație în timpul proiectării tehnice și vor fi reflectate în clauzele contractuale atât la construcția infrastructurii respective, cât și la prestarea serviciilor de gestionare a deșeurilor. Proiectul de creare a sistemului de management integrat de gestionare a deșeurilor respectă prevederile legislației naționale de protecție a mediului, cât și prevederile directivei UE privind depozitele de deșeuri.

Acces la studiul de fezabilitate

DI Anatolie Bazilevici, specialist în cadrul Primăriei Cantemir, s-a interesat, cum publicul poate să obțină acces la studiul de fezabilitate pentru proiectul în cauză. Dna Maria Culeșov și dna Tamara Guvir au explicat că în prezent sînt disponibile varianta finală a studiului de fezabilitate în limba engleză și varianta preliminară în limba română. Cei care doresc să se familiarizeze cu studiul de fezabilitate, se pot adresa cu solicitarea respectivă la ADR Sud. Ei vor putea primi studiul de fezabilitate în forma electronică.

Extinderea serviciilor de salubritate în zona rurală

DI Anatolie Bazilevici, specialist în cadrul Primăriei Cantemir, a anunțat că Primăria Cantemir pregătește un proiect în sectorul managementului deșeurilor solide (MDS). Conform acestui proiect, în perspectivă, se planifică extinderea serviciilor de salubritate a întreprinderii municipale din oraș în toate cele 27 de primării din raion. Există vreo contradicție între acest proiect și proiectul de creare a SMID în ZMD 3?

Dna Tamara Guvir a răspuns că nu vede contradicții în aceste două proiecte. Extinderea serviciilor orășenești de salubritate în zonele rurale din jur este o inițiativă binevenită, care este conformă atât cu studiul de fezabilitate, cât și cu strategia regională de gestionare a deșeurilor.

Datele demografice

DI Petru Gandrabur, primarul comunei Țiganca, a indicat discrepanța între datele statistice în domeniul demografic și situația reală în localități. De asemenea, D-lui s-a referit la declinul demografic. Ignorarea acestor aspecte ar putea compromite validitatea concluziilor din studiul de fezabilitate.

Dna Tamara Guvir a afirmat că în calculele folosite în studiul de fezabilitate s-a ținut pe deplin cont de declinul demografic. De asemenea, unde a fost posibil, a fost estimată populația reală din localități în baza datelor furnizate de autoritățile publice locale și de membrii grupului de lucru.

Dotarea cu autospeciale

DI Valeriu Mocanu, șeful direcției în cadrul Consiliului Raional Cantemir, și-a exprimat îngrijorarea că cele 45 de autospeciale, prevăzute în proiect, din care 29 de unități avînd capacitatea de 16m³ și 16 unități - respectiv 6m³, nu vor fi suficiente pentru a asigura transportarea deșeurilor în întreaga ZMD 3.

Dna Tamara Guvir a explicat că la estimarea numărului de vehicule s-a ținut cont și de mijloacele fixe deținute în prezent de întreprinderile municipale. În acest context, cele 45 de vehicule, ce vor fi achiziționate prin proiect, vor asigura necesitățile viitorului sistem de gestionare a deșeurilor.

Colectarea deșeurilor în mediul rural

Mai mulți primari din raionul Cantemir au abordat întrebarea colectării separate a deșeurilor în mediul rural. Dna Tamara Guvir a precizat că cel puțin la etapa inițială nu este prevăzută colectarea separată a deșeurilor în sate, întrucât aceasta va fi prea costisitoare.

Dl Vladimir Putregai, primarul comunei Cociulia a întrebat dacă la elaborarea proiectului s-a ținut cont de calitatea joasă a drumurilor din mediul rural. În cazul drumurilor rele și înguste colectarea deșeurilor va fi anevoioasă. Drept răspuns, dna Tamara Guvir a precizat că experții implicați la elaborarea studiului de fezabilitate au vizitat practic toate primăriile din zonă și cunosc situația din teritoriu. Pentru colectarea deșeurilor în zonele mai greu accesibile, în proiect sînt prevăzute autospeciale cu o capacitate de 6m³. În cazul străzilor foarte înguste cu drumuri stricate, platformele pentru colectarea deșeurilor ar putea fi construite pe o stradă paralelă. Deciziile privind amplasarea punctelor de colectare (platformelor) și soluțiile specifice pentru fiecare localitate vor fi luate la o etapă mai tîrzie, împreună cu operatorul selectat pentru acordarea serviciilor de salubritate.

Dl Petru Gandrabur, primarul comunei Țiganca, a menționat că pentru o funcționare corespunzătoare a sistemului de management al deșeurilor o atenție sporită trebuie acordată la procurarea autospeciilor, care trebuie să fie adaptate la drumurile din mediul rural.

Gestionarea deșeurilor verzi

Dl Roman Ciubaciuc, primarul or. Cantemir, a adresat următoarele întrebări:

- Cum va fi asigurată transportarea deșeurilor verzi la stația de compostare?
- Sînt prevăzute în proiect tocătoare pentru crengi?
- Cine va plăti pentru colectarea acestor deșeuri?

După cum a lămurit dna Tamara Guvir, transportarea deșeurilor verzi va fi efectuată cu autospeciile prevăzute în proiect. Plata pentru colectarea deșeurilor verzi va fi efectuată de primărie, ca instituție generatoare de aceste deșeuri. Tocătoarele vor lucra la stațiile de compostare.

Gestionarea gunoiului de grajd

Dl Ion Ciobu, cetățean din satul Cania, și dl Mihai Creangă, directorul Î.M. Gotești Prosper, au ridicat întrebarea referitor la gestionarea gunoiului de grajd.

Dna Tamara Guvir a replicat că proiectul pentru ZMD 3 nu prevede investiții pentru gestionarea gunoiului de grajd. Este evident că această categorie de deșeuri nu poate fi eliminată împreună cu deșeurile reziduale. Este preferabil ca deșeurile de grajd să fie supuse unui proces de compostare și apoi folosite drept îngrășămînt organic în agricultură.

În susținerea celor spuse de expertul GIZ, dl Constantin Radu, șeful secției în cadrul Consiliului Raional Cantemir, a invocat exemple de utilizare a deșeurilor de grajd în agricultură în Italia, iar dl Iurie Leu, reprezentantul Inspecției Ecologice Raionale Cantemir, a vorbit despre interesul

fermierelor, care se ocupă cu fitotehnie în sere, de a cumpăra deșeurile de grajd sau îngrășăminte produse din aceste deșeuri.

DI Petru Gandrabur, primarul comunei Țiganca, a înaintat câteva propuneri la acest subiect pentru Ministerul Mediului. D-lui recomandă crearea unui program de subvenționare a antreprenorilor, care vor colecta gunoiul de grajd. Totodată, procedura pentru crearea platformelor de compostare a deșeurilor de grajd trebuie simplificată.

Gestionarea deșeurilor periculoase

DI Iurie Leu, reprezentantul Agenției Ecologice Cantemir, a evidențiat necesitatea gestionării corespunzătoare a deșeurilor periculoase, precum echipamentele electrice, pesticidele etc. Dna Tamara Guvir a precizat că proiectul nu acoperă gestionarea deșeurilor periculoase. În prezent, Ministerul Mediului elaborează un studiu de fezabilitate pentru gestionarea acestei categorii de deșeuri.

Mărimea tarifului pentru gestionarea deșeurilor

DI Ion Ciobu, cetățean din satul Cania, s-a interesat care va fi mărimea tarifului pentru serviciile de gestionare a deșeurilor. Suplimentar, dna Victoria Balan, reprezentantul Consiliului Raional Cantemir, a întrebat dacă acest tarif va fi unic sau, din contra, va varia de la o localitate la alta.

După spusele dnei Tamara Guvir, tariful va fi stabilit după ce vor fi cunoscute condițiile de finanțare. Mărimea tarifului va depinde mult de ponderea creditului și grantului la finanțarea proiectului. Totuși, tariful nu trebuie să depășească pragul de suportabilitate, care constituie 1% din venitul mediu pe cap de locuitor. De asemenea, în practica internațională la stabilirea tarifului de obicei se ține cont de principiul solidarității, ceea ce ar însemna aplicarea unui tarif unic în ZMD 3.

Aranjamentele instituționale

DI Anatolie Bazilevici, specialist în cadrul Primăriei Cantemir, a adresat o întrebare cu referire la operatorul serviciilor de gestionare a deșeurilor în ZMD 3 și modul de selectare a acestuia.

După cum au explicat dna Maria Culeșov și dna Tamara Guvir, în studiul de fezabilitate sînt examinate mai multe opțiuni de cooperare intermunicipală, dar nu este prescrisă o opțiune anumită drept soluție optimă. Configurația instituțională pentru managementul deșeurilor va depinde de cerințele investitorului, de voința și preferințele autorităților publice locale din ZMD 3. O posibilitate ar fi ca autoritățile publice să fondeze în comun o societate pe acțiuni. O altă posibilitate ar fi contractarea serviciilor de gestionare a deșeurilor în baza licitației publice. ZMD 3 ar putea fi deservită de un singur operator sau mai mulți operatori. Întrebările cu privire la aranjamentele instituționale vor fi elucidate după determinarea investitorului.

Aspectele mentalității populației locale relevante pentru managementul deșeurilor

DI Petru Gandrabur, primarul comunei Țiganca, s-a referit la dificultățile legate de mentalitatea populației din zonă. O pondere semnificativă de cetățeni nu doresc să achite taxele de salubritate și au obiceiul de a crea gunoiști sporadice în perimetrul localității.

Dna Maria Culeșov și dna Tamara Guvir au argumentat că în primul rînd trebuie să fie organizate niște servicii calitative de gestionare a deșeurilor, în corespundere cu cerințele sanitare și

ecologice, care cu timpul vor genera deprinderi pozitive la cetățeni. În paralel, sînt necesare activități de informare și sensibilizare a populației. Organizarea unei campanii de conștientizare va fi finanțată de investitor la etapa de implementare a proiectului. Nu în ultimul rînd, un aport important îl poate avea administrația primăriei, care poate mobiliza și informa populația locală.

Fotografii de la eveniment

Procesul verbal

al dezbaterilor publice din Taraclia privind documentația de evaluare a impactului asupra mediului a proiectului de creare a sistemului de management integrat al deșeurilor în zona 3 de management al deșeurilor

Aspectele generale

Regiunea de dezvoltare: Sud

Data: 04 august 2016

Locație: Taraclia

Președintele ședinței

Numele: Alexandr Borimeciov

Funcția: specialist în relații cu publicul din cadrul Primăriei Taraclia

Semnătura:

Participanți

ADR Sud – 2 persoane;

Agencia Ecologică Taraclia – 1 persoană;

Centru de Sănătate Publică – 2 persoane;

Consiliul Raional – 6 persoane;

GIZ – 3 persoane;

Mass-media – 3 persoane;

Ministerul Mediului – 1 persoană;

Operatorii serviciilor de salubritate – 3 persoane;

Primării – 11 persoane;

Universitatea de Stat din Taraclia – 1 persoană.

În total la eveniment au participat 33 de persoane, din care 21 – bărbați și 12 – femei.

Procesul verbal întocmit de către: Igor Torpan.

Lista subiectelor abordate

- Descrierea proiectului de creare a sistemului de management integrat al deșeurilor în zona 3 de management al deșeurilor;
- Documentația de evaluare a impactului asupra mediului;
- Impactul ecologic generat de stațiile de transfer;
- Gestionarea gunoiului de grajd și a deșeurilor toxice;
- Colectarea deșeurilor în mediul rural;
- Bugetul și finanțarea proiectului;
- Mărimea tarifului pentru gestionarea deșeurilor;
- Aranjamentele instituționale;
- Perioada de implementare a proiectului.

Conținutul discuțiilor

Descrierea proiectului de creare a sistemului de management integrat al deșeurilor în zona 3 de management al deșeurilor

DI Eugen Lupașcu, șeful secției de management proiecte din cadrul ADR Sud, a prezentat participanților aspectele cheie ale proiectului de creare a sistemului de management integrat al deșeurilor (SMID) în zona 3 de management al deșeurilor (ZMD 3). Aria proiectului acoperă 3 raioane din Regiunea de Dezvoltare Sud (RDS) și 2 raioane din UTA Găgăuzia, întrunind 92 de primării. Bugetul proiectului se ridică la circa 17,6 milioane euro.

În virtutea abordării integrate, proiectul înglobează toate etapele de gestionare a deșeurilor: colectarea separată a deșeurilor reciclabile, colectarea deșeurilor reziduale, transportarea și transferul deșeurilor, sortarea deșeurilor reciclabile, compostarea deșeurilor verzi, eliminarea deșeurilor reziduale prin depozitare. Totodată, proiectul va crea precondiții pentru închiderea gunoiștilor neautorizate.

Conform proiectului, cea mai importantă infrastructură de gestionare a deșeurilor va fi amplasată în 3 localități din RDS, și anume Cahul, Taraclia și Cania. La Cahul se preconizează construcția depozitului regional de deșeuri, a stației de sortare și a stației de compostare. La Taraclia se prevede amplasarea stației de transfer cu compactare, a unei stații de sortare și a stației de compostare. La Cania va fi construită o stație de transfer fără compactare și o stație de compostare.

Pînă în prezent, ADR Sud, cu suportul GIZ, a elaborat studiul de fezabilitate și documentația de evaluare a impactului asupra mediului. Procedura de evaluare a impactului asupra mediului este în derulare. Încheierea cu succes a procedurii date se va solda cu emiterea acordului de mediu de către Ministerul Mediului. Ulterior, vor fi intensificate negocierile cu investitorii în vederea finanțării proiectului. După identificarea investitorului va fi elaborată documentația tehnică de proiect și va fi lansată implementarea propriu-zisă a proiectului.

Documentația de evaluare a impactului asupra mediului

Expertul GIZ, dna Tamara Guvir, a prezentat auditorului etapele de desfășurare a evaluării impactului asupra mediului și documentația corespunzătoare. Impactul asupra mediului, care se va produce în urma implementării proiectului, a fost evaluat pentru fiecare factor de mediu în parte, și anume pentru resursele de apă, aer, resursele solului și subsolului, precum și biodiversitate. Efectele adverse asupra mediului au cea mai mare probabilitate de apariție la locul de eliminare a deșeurilor. Din aceste considerente, evaluarea impactului asupra mediului, deși a cuprins toate cele 3 terenuri destinate pentru construcție, s-a axat cu precădere pe amplasamentul viitorului depozit regional de la Cahul.

În urma procesului de evaluare a impactului asupra mediului au fost stabilite o serie de măsuri de prevenire, reducere sau de minimizare a posibilului impact negativ asupra mediului. Aceste măsuri vizează deopotrivă etapa de construcție, etapa de operare și etapa de post-operare. Lista completă a măsurilor de atenuare a impactului asupra mediului, prezentată la eveniment, poate fi găsită în planul de management de mediu din cadrul documentației de evaluare a impactului asupra mediului.

Măsurile prevăzute în planul de management de mediu vor fi luate în considerație în timpul proiectării tehnice și vor fi reflectate în clauzele contractuale atât la construcția infrastructurii respective, cât și la prestarea serviciilor de gestionare a deșeurilor. Proiectul de creare a sistemului de management integrat de gestionare a deșeurilor respectă prevederile legislației naționale de protecție a mediului, cât și prevederile directivei UE privind depozitele de deșeuri.

Impactul ecologic generat de stațiile de transfer

Dl Serghei Tuluș, prorectorul Universității de Stat din Taraclia, a făcut referire la o experiență nereușită în urma implementării unui proiect în anul 2006 privind deșeurile periculoase, și anume pesticidele. În acest context, D-lui și-a exprimat îngrijorarea că stația de transfer din Taraclia ar putea avea efecte negative considerabile asupra mediului înconjurător. Dacă deșeurile se vor reține la stația de transfer cel puțin o săptămână, ele ar putea polua aerul și resursele de apă. De asemenea, D-lui s-a interesat, unde poate găsi rezultatele investigațiilor privind calitatea apelor subterane, precum și alte calcule făcute de experți, și de ce acestea nu au fost incluse în rezumatul non-tehnic al documentației de evaluare a impactului asupra mediului.

Dna Tamara Guvir, expertul GIZ, a precizat în primul rând că cele două proiecte, proiectul pe tema gestionării pesticidelor și proiectul de creare a SMID, nu pot fi comparate, întrucât cel din urmă nu vizează nici pesticidele, nici alte deșeuri periculoase, ci prevede o gestionare mai bună a deșeurilor menajere și a deșeurilor verzi. Din perspectiva impactului asupra mediului, trebuie de luat în considerație că în prezent în fiecare localitate există una sau mai multe gunoști neautorizate, neconforme cerințelor sanitare și de mediu, care reprezintă un factor major de poluare. În această privință proiectul de creare a SMID propune o schimbare radicală a situației date. În cazul implementării cu succes a proiectului, în loc de peste o sută de gunoști neautorizate, în ZMD 3 va funcționa un singur depozit de deșeuri conform cu standardele naționale și europene, iar gunoștile neautorizate vor putea fi recultivate din alte surse. În ceea ce privește stațiile de transfer, impactul lor asupra mediului este minim. Drept dovadă, aparte pentru acest tip de infrastructură nici nu este necesară, conform legislației în vigoare, evaluarea impactului asupra mediului. Teritoriul stației de transfer va fi asfaltat. Deșeurile, care vor ajunge pe amplasamentul din Taraclia, vor fi preluate din autospeciale, sortate, în cazul deșeurilor reciclabile, sau doar compactate, în cazul deșeurilor reziduale, și apoi încărcate pe alte autospeciale. Așadar, la stațiile de transfer deșeurile nu au contactul cu solul și, prin urmare, nu pot polua apele subterane. În ceea ce privește datele analizelor efectuate, ele toate pot fi găsite în documentația de evaluare a impactului asupra mediului, disponibilă pe site-urile MDRC, ADR Sud și a proiectului MSPL. Rezumatele non-tehnice în limbile română și rusă într-adevăr nu conțin informația detaliată, întrucât ele se axează pe descrierea generală a proiectului și a măsurilor stabilite pentru atenuarea impactului asupra mediului.

În susținerea proiectului s-au expus suplimentar dna Tatiana Țurcan, primarul comunei Vinogradovca, și dl Alexandru Tatarescu, șeful secției în cadrul Consiliului Raional Taraclia. După cum au afirmat dna Tatiana Țurcan și dl Alexandru Tatarescu, discuțiile cu privire la strategia regională de gestionare a deșeurilor și cu privire la proiectul în cauză au fost duse pe larg la toate nivelele, local, regional și național. Membrii grupului de lucru, care întrunesc cele mai importante părți cointerestate, au fost implicați la toate etapele de elaborare a proiectului. Toate primăriile au furnizat datele din teritoriu, care au fost ulterior folosite în calculele experților. Prin urmare, studiul de fezabilitate se bazează pe situația reală din ZMD 3.

DI Pavel Tarlev, vicepreședintele raionului Taraclia, a întrebat cât timp deșeurile vor rămîne la stația de transfer.

Conform explicațiilor dnei Tamara Guvir, deșeurile vor fi aduse la stația de transfer în autospeciale cu o capacitate de 6m³. Aici ele vor fi compactate și transportate spre depozitul regional în autospeciale de 16m³. Așadar, transportarea deșeurilor de la stația de transfer la depozit va putea fi efectuată pe măsura umplerii containerelor pentru autospecialele de 16m³.

Gestionarea gunoiului de grajd și a deșeurilor toxice

DI Serghei Tuluș, prorectorul Universității de Stat din Taraclia, a întrebat cum vor fi gestionate deșeurile toxice și cele de grajd, și dacă cetățenii va trebui să plătească separat pentru gestionarea acestor deșeuri. Totodată, dl Andrei Baltacov, șeful Agenției Ecologice Taraclia, a propus includerea în proiect a infrastructurii pentru gestionarea gunoiului de grajd și a deșeurilor toxice.

Dna Tamara Guvir a subliniat că proiectul vizează doar deșeurile menajere și cele verzi. Infrastructura destinată managementului deșeurilor toxice trebuie să îndeplinească cu totul alte standarde, decît cea destinată gestionării deșeurilor menajere. Ministerul Mediului elaborează în prezent un proiect de creare a centrului de gestionare a deșeurilor toxice. Prin urmare, problema deșeurilor toxice ar trebui abordată doar la nivel național. În ceea ce privește gunoiul de grajd, acesta ar trebui supus unui proces de biodegradare și transformat în îngrășămint organic, ce poate fi folosit în agricultură.

Dna Tatiana Țurcan, primarul comunei Vinogradovca, a adus cîteva exemple în care gunoiul de grajd a fost livrat fermierilor și folosit în fitotehnie.

Colectarea deșeurilor în mediul rural

DI Alexandru Tatarescu, șeful secției în cadrul Consiliului Raional Taraclia, s-a interesat, dacă colectarea separată a deșeurilor reciclabile va fi efectuată și în zona rurală.

După cum a explicat dna Tamara Guvir, cel puțin la prima etapă colectarea separată a deșeurilor reciclabile va fi efectuată doar în mediul urban. Aplicarea colectării separate în mediul rural va genera o creștere a costurilor peste pragul de suportabilitate a populației.

Bugetul și finanțarea proiectului

DI Pavel Tarlev, vicepreședintele raionului Taraclia, a întrebat dacă în bugetul proiectului sînt incluse și veniturile din achitarea tarifelor pentru gestionarea deșeurilor.

Dna Tamara Guvir a explicat că veniturile din tarife vor fi incluse în bugetul SMID pentru acoperirea cheltuielilor de operare. Bugetul proiectului propriu-zis, care se planifică să fie finanțat parțial din credit și parțial pe baza de grant, constituie circa 17,6 milioane euro. Este preferabil ca partea de grant să nu fie mai mică de 70%. Ponderea creditului va influența mărimea tarifului.

DI Andrei Baltacov, șeful Agenției Ecologice Taraclia, s-a interesat, cine va lua creditul pentru finanțarea proiectului.

După părerea dnei Tamara Guvir, creditul va fi contractat de autoritățile publice locale.

DI Pavel Tarlev a întrebat dacă cele 751 mii euro estimate pentru închiderea gunoiștilor neautorizate în ZMD 3 au fost incluse în bugetul proiectului.

Dna Tamara Guvir a precizat că proiectul nu acoperă închiderea gunoiștilor neautorizate din zonă, cu excepția gunoiștii existente de la Cahul, care va fi recultivată în cadrul proiectului.

Mărimea tarifului pentru gestionarea deșeurilor

DI Pavel Tarlev, vicepreședintele raionului Taraclia, a adresat o întrebare cu privire la mărimea tarifului.

Conform spuselor dnei Tamara Guvir, tariful va fi stabilit la etapa efectuării investiției și va depinde, de asemenea, de ponderea creditului în finanțarea proiectului. În orice caz, tariful nu trebuie să depășească pragul de suportabilitate, care constituie 1%-1,5% din venitul mediu pe cap de locuitor. Estimativ, conform unor calcule cu partea de grant de 70%, tariful ar putea fi în jur de 12-14 lei.

DI Ivan Nereuța, primarul comunei Valea Perjei, a întrebat dacă tariful va varia de la o localitate la alta.

Dna Tamara Guvir a răspuns că în aceste situații de obicei se aplică principiul solidarității, ceea ce înseamnă un tarif unic pentru toată ZMD 3.

Aranjamentele instituționale

DI Andrei Baltacov, șeful Agenției Ecologice Taraclia, a întrebat, cine va fi posesorul deșeurilor reciclabile sortate la Taraclia și cine va folosi veniturile în urma comercializării acestora.

După cum a afirmat dna Tamara Guvir, mijloacele financiare obținute în urma vânzării deșeurilor reciclabile trebuie să se întoarcă înapoi în sistemul comun de management al deșeurilor, întrucât ele constituie o sursă de venit pentru întregul sistem. Cum acest lucru va fi înfăptuit practic va depinde de configurația instituțională aleasă. De exemplu, APL din ZMD 3 urmează să decidă dacă toată zona va fi deservită de un singur operator sau mai mulți operatori.

DI Andrei Baltacov s-a interesat de posibilitățile de ieșire a primăriilor din acest sistem comun după implementarea proiectului.

Dna Tamara Guvir a explicat că în prezent, neavînd o alternativă viabilă, primăriile sînt nevoite să exploateze gunoiștile neautorizate. După implementarea proiectului, sancțiunile pentru exploatarea gunoiștilor neautorizate cel mai probabil vor fi înăsprite. Astfel, deși teoretic o primărie poate să iasă din sistem, aceasta ar însemna că primăria dată va trebui să amenajeze un depozit propriu de deșeuri conform cu standardele în vigoare, ceea ce va impune o povară financiară substanțială pentru primăria respectivă. Cu alte cuvinte, dacă configurația instituțională va fi echitabilă pentru primăriile din ZMD 3, pentru fiecare primărie va fi mai avantajos să rămînă în sistem.

Perioada de implementare a proiectului

DI Pavel Tarlev, vicepreședintele raionului Taraclia, s-a interesat, cînd va fi lansată implementarea proiectului.

După cum a lămurit dna Tamara Guvir, termenul pentru lansarea proiectului depinde de investitor și de negocierile purtate la nivel național. ADR Sud, cu suportul GIZ, va organiza toate activitățile și

va întocmi toate documentele necesare pentru eliberarea acordului de mediu din partea Ministerului Mediului. În principiu, după emiterea acordului de mediu, proiectul este gata pentru intervenția investitorului.

Fotografii de la eveniment

